

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2149

av Veronica Lindholm m.fl. (S)

Ökad grundbemanning inom äldreomsorgen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att höja grundbemanningen inom äldreomsorgen, och inte bara bemanningen generellt, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Socialtjänstlagen är målen för äldreomsorgen tydliga i vad man som individ ska ha rätt till. Bland annat säger den:

- Leva och bo självständigt under trygga förhållanden
- Lättåtkomlig service
- Respekt för självbestämmande och integritet
- Värdigt liv, välbefinnande
- Kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges.

Men hjälpinsatserna bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet vilket bygger på:

- ”bistånd”
- ”om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt”
- ”skälig levnadsnivå”

Äldreomsorgens ekonomiska resurser minskar i relation till antalet 80 år och äldre i befolkningen enligt SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) 2014. Socialtjänstlagen är en ramlagstiftning som lämnar lagtillämpningen åt kommunerna vilket kan innebära att det vid ekonomisk tillbakagång sker nerdragningar och prioriteringar inom denna lagtillämpning. ”Resurstillgången i kommunernas vård och omsorg om äldre har

begränsats så att äldres säkerhet och trygghet inte alltid kan tillgodoses”

(Socialstyrelsen i Lägesrapport 2011 s. 145).

När det ges olika förutsättningar utifrån kommuners ekonomi så uppnår vi inte en jämlik äldreomsorg. Den nationella värdegrunden användes inte längre som grund för rätten att få hjälp, utan det är biståndsparagrafen som gäller med formuleringar om skälig levnadsnivå. Skälig levnadsnivå har förändrats från att vara ”ett golv” till att bli ett ”tak”. Från att ha varit en garanterad miniminivå för insatserna och deras kvalitet till att bli en övre gräns över vilken bistånd inte ska beviljas. Äldreomsorgen i Sverige är en social rättighet men innebörden i rättigheten är beroende av det ekonomiska läget och de politiska premisserna i kommunerna.

Skillnader emellan skälig levnadsnivå och goda levnadsvillkor låter kanske inte så stora men det är ofta dessa ord som gör att vi inte alltid kan garantera en bra äldreomsorg. Goda levnadsvillkor enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är att jämföra med den livsföring som kan anses normal för personer i samma ålder, medan skälig levnadsnivå enligt SoL (Socialtjänstlagen) anger vad som krävs för att den enskilde ska klara sig. Personalen och deras kompetens är avgörande för kvaliteten i välfärden. I dag upplever många som arbetar i äldreomsorgen att det är ett hårt pressat arbete där tiden sällan räcker till. Det påverkar omsorgen om de äldre. Den socialtjänstlag som idag gäller har nu verkat i många år. Detta har fört med sig att allt fler anhöriga (läs Kvinnor) måste gå ner i arbetstid för att sköta om sina närstående. Det måste bli en förändring. Vi vill därför att regeringen studerar förutsättningarna för att grundbemanningen höjs inom äldreomsorgen och inte bara bemanningen.

Veronica Lindholm (S)

Carina Ohlsson (S)

Emilia Töyrä (S)

Gunilla Svantorp (S)

Elin Lundgren (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Hanna Westerén (S)

Hillevi Larsson (S)

Johanna Haraldsson (S)

Kerstin Nilsson (S)

Lawen Redar (S)

Monica Green (S)

Sara Karlsson (S)

Åsa Lindestam (S)